

LIETUVOS RESPUBLIKOS LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIUS

SPRENDIMAS

DĖL GALIMOS DISKRIMINACIJOS LYTIES PAGRINDU ĮEINANT Į NAKTINĮ KLUBĄ „SALENTO DISCOPUB“ TYRIMO

2017-01-20 Nr. (16)SN-246)SP-5
Vilnius

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje (toliau – ir Tarnyba) 2016 m. gruodžio 20 d. gautas pareiškėjo (toliau – ir pareiškėjas) skundas, dėl galimos diskriminacijos lyties pagrindu vartotojų teisių apsaugos srityje. Pareiškėjas skunde nurodo, jog 2016 m. gruodžio 18 d. apie 1.00 val. su mergina ir draugu ėjo į naktinį klubą „Salento discopub“ (toliau – ir klubas), prie įėjimo į klubą pareiškėjo ir jo draugo buvo paprašyta susimokėti 3 eurų įėjimo mokestį, o kartuėjusi draugė buvo įleista nemokamai. Pareiškėjas teigia, jog, stovint prie įėjimo į klubą, matė, kaip merginos buvo įleidžiamos nemokamai, o iš vaikinų buvo imamas 3 eurų mokestis.

Lygių galimybių kontrolierės A. Skardžiuvienės (toliau – ir Kontrolierė), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 30 str.1 d., 2016 m. gruodžio 21 d. raštu Nr. (16)SN-246)-1031 „Dėl galimos diskriminacijos lyties pagrindu „Salento discopub“ naktiniame bare“ kreipėsi į UAB „Salento klubas“ (toliau – ir bendrovė), išsiunčiant raštą elektroniniu paštu salentodiscopub@gmail.com, prašydama pateikti motyvuotą paaiškinimą, ar merginos į klubą yra įleidžiamos nemokamai, o vaikinams įėjimo kaina yra 3 eurai, jeigu taip, pagrįsti kainų skirtumą, jeigu ne, pateikti įrodymus, patvirtinančius priešingas aplinkybes.

Lygių galimybių kontrolierė

n u s t a t ė :

1. 2016 m. gruodžio 23 d. Tarnyboje gautas UAB „Salento klubas“ direktorės paaiškinimas, kuriame teigiama, jog įėjimas į klubą su skrajute yra nemokamas tiek merginoms, tiek vaikinams. Taip pat paminėjo, jog yra VIP kortelės, su kuriomis įėjimas į klubą yra nemokamas merginoms ir vaikinams.

2. Tarnybos Teisės skyriaus patarėja Ieva Mickuvienė 2016 m. gruodžio 28 d. susiekė su pareiškėju telefonu, ir paprašė papildomai pateikti draugų, ėjusių kartų į klubą, liudijimus. Taip pat Tarnybos Teisės skyriaus patarėja Ieva Mickuvienė 2016 m. gruodžio 28 d. susiekė su bendrovės direktore ir paprašė papildyti bei patikslinti paaiškinimą, informuojant, ar mokestis į klubą imamas po 24.00 val., jei taip, ar mokestis skiriasi merginoms ir vaikinams.

3. 2016 m. gruodžio 30 d. gautas bendrovės direktorės paaiškinimas, kuriame teigiama, jog įėjimas į klubą iki 24.00 val. yra nemokamas visiems: tiek merginoms, tiek vaikinams. Taip pat patikino, jog, jei klube yra mažai lankytojų, mokestis už įėjimą gali būti neimamas ir iki 1.00 val. Konkrečios valandos, nuo kurios imamas mokestis už įėjimą į klubą, nėra nustatytos. Mokestis priklauso tik nuo lankytojų srauto. Direktorės teigimu, mokestis už įėjimą į klubą gali būti taikomas grupėms, t.y., jei į klubą ateina šešių asmenų kompanija, mokestis gali būti imamas už tris.

4. Tarnybos Teisės skyriaus patarėja Ieva Mickuvienė 2017 m. sausio 10 d. susiekė su pareiškėju ir priminė, jog tikslinga būtų pateikti asmenų, buvusių kartu su pareiškėju naktiniame klube, liudijimus, tačiau pareiškėjas patikino, jog liudytojų parodymų nepateiks.

Lygių galimybių kontrolierė

k o n s t a t u o j a:

Skundo tyrimo metu buvo vertinama, ar naktinio klubo „Salento discopub“ administracija sudarė vienodas sąlygas vyrams ir moterims patekti į klubo patalpas, t.y. taikė visiems vartotojams, neatsižvelgiant į jų lytį, vienodas apmokėjimo sąlygas už tokias pačias paslaugas.

1. Pažymėtina, jog tiek Europos Sąjungos, tiek nacionaliniuose teisės aktuose diskriminacija, pačia bendriausia šio žodžio prasme, reiškia teisių sumažinimą arba atėmimą tam tikrai kategorijai asmenų dėl kokių nors požymių. Diskriminacijos sąvoka paprastai siejama su lygių galimybių, lygiateisiškumo pažeidimu, o nediskriminavimas – su asmenų lygaus traktavimo, lygių galimybių realizavimo kategorijomis. Konstitucinė diskriminacijos samprata atskleidžiama, pasiremiant Lietuvos Respublikos Konstitucijos 29 str., kuriame numatyta, kad įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams visi asmenys lygūs ir nurodoma, jog žmogaus teisių negalima varžyti ir teikti jam privilegijų dėl jo lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų pagrindu. Konstitucinis visų asmenų lygybės įstatymui principas pažeidžiamas, kai tam tikra grupė asmenų, kuriems yra skiriama teisės norma, palyginti su kitais tos pačios normos adresatais, yra kitaip traktuojama, nors tarp tų grupių nėra tokio pobūdžio ir tokios apimties skirtumų,

kad toks nevienodas traktavimas būtų objektyviai pateisintinas. Asmenų lygybės principas iš esmės reiškia diskriminacijos draudimą, o diskriminacija dažniausiai suprantama, kaip žmogaus teisių varžymas ar tam tikrų privilegijų teikimas atsižvelgiant į lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų požymius.

Direktyva 2004/113/EB, įgyvendinanti vienodo požiūrio į moteris ir vyrus principą dėl galimybės naudotis prekėmis bei paslaugomis ir prekių tiekimo bei paslaugų teikimo, kurios tikslas – sukurti sistemą kovai su diskriminacija dėl lyties galimybės naudotis prekėmis bei paslaugomis ir tiekti prekes bei teikti paslaugas srityje, siekiant valstybėse narėse įgyvendinti vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principą, pažymi, jog vyrų ir moterų lygybė yra vienas iš Europos Sąjungos pagrindinių principų. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 21 ir 23 straipsniai draudžia bet kokią diskriminaciją dėl lyties ir nustato reikalavimą užtikrinti vyrų ir moterų lygybę visose srityse. Lygybė prieš įstatymą teisė ir teisė į apsaugą nuo diskriminacijos visiems asmenims yra visuotinė teisė, pripažįstama pagal Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją.

2. Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 7 str. 1 p., reglamentuojančiame moterų ir vyrų lygių galimybių įgyvendinimą vartotojų teisių apsaugos srityje nustato, jog prekių pardavėjas, gamintojas ar paslaugų teikėjas, įgyvendinamas moterų ir vyrų lygias teises, privalo visiems vartotojams, nesvarbu, kokia jų lytis, taikyti vienodas apmokėjimo sąlygas ar garantijas už tokius pačius ir vienodos vertės gaminius, prekes ir paslaugas.

Nagrinėjamu atveju pareiškėjas kreipėsi su skundu, teigdamas, jog 1.00 val. jis ėjo su mergina ir draugu į naktinį klubą „Salento discopub“. Prie įėjimo į klubą pareiškėjo ir jo draugo buvo paprašyta susimokėti 3 eurų įėjimo mokestį, o kartu ėjusi draugė buvo įleista nemokamai. Tuo tarpu bendrovės administracija teigia, jog įėjimas į klubą yra nemokamas tiek merginoms, tiek vaikinams, pateikusiems skrajutę ar VIP kortelę. Taip pat pažymėjo, jog mokestis už įėjimą į klubą gali būti taikomas grupėms, t.y., jei į klubą ateina šešių asmenų kompanija, mokestis gali būti imamas už tris, neatsižvelgiant į tai, ar tarp jų yra merginos.

Pažymėtina, jog pareiškėjas 2016 m. gruodžio 28 d. buvo raginamas pateikti papildomą informaciją dėl įėjimo į klubą aplinkybių, pvz., draugų, ėjusių kartu su juo į naktinį klubą, liudijimus (paaiškinimus). Pareiškėjui nepapildžius savo skundo, 2017 m. sausio 10 d. jis dar kartą buvo raginamas patikslinti jį, tačiau pareiškėjas patikino, jog liudytojų parodymų nepateiks.

Pareiškėjui nepateikus papildomų duomenų, nėra žinoma, ar kartu su juo ėjusi mergina (ne) turėjo VIP kortelę ar skrajutę, kurias parodymus įėjimas į klubą jai buvo nemokamas. Taip pat nėra pareiškėjo draugo paaiškinimų, patvirtinančių, jog jis taip pat mokėjo 3 eurų mokestį už įėjimą į klubą.

Atliekant tyrimą, buvo peržiūrėta naktinio klubo „Salento discopub“ paskyra socialiniame tinkle Facebook, kur teikiama informaciją apie renginius ir akcijas. Minėtoje paskyroje nebuvo informacijos, jog tam tikrą valandą merginos įleidžiamos nemokamai ar taikomos kitokios nuolaidos išskirtinai moteriškos lyties atstovėms.

3. Pagal Lietuvos antidiskriminaciniuose įstatymuose įtvirtintą teisinį reguliavimą diskriminacija siejama su konkrečiu asmeniu, kuris buvo traktuojamas mažiau palankiai tam tikroje situacijoje nei kitas asmuo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos. Tiriant diskriminacijos fakto buvimą ar nebuvimą, yra lyginami keli žmonės, kurie skiriasi savo tapatybės požymiais, kitais požymiais ir vertinama, ar tokiose pačiose, ar panašiose aplinkybėse jie traktuojami vienodai. Tam, kad šiuo atveju galima būtų atlikti palyginimą, būtina turėti tikslius duomenis apie įvykio aplinkybes dėl galimos diskriminacijos fakto.

Atsižvelgdama į tai, kad pareiškėjas nepateikė skundo papildymo dėl 2016 m. gruodžio 18 d. įėjimo į klubą (ne) vienodom sąlygom aplinkybių, bei vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 16 str., 17 str. ir 27 str. 1 d. 6 p.

Lygių galimybių kontrolierė

n u s p r e n d ž i a:

1. Nutraukti (16)SN-246 tyrimą, nepasitvirtinus skunde nurodytiems pažeidimams.
2. Su sprendimu supažindinti pareiškėją ir UAB „Salento klubas“ vadovą.

Sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Lygių galimybių kontrolierė

Agneta Skardžiuvienė